

Motion till riksdagen 2019/20:1468

av **Annicka Engblom (M)**

Stängningen av Ringhals 1 och 2

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till fortsatt drift av Ringhals 1 och 2 till dess att erforderlig och tillräcklig leveranssäkerhet för elproduktion till södra och sydöstra delarna av Sverige kan garanteras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under lång tid har tillgång till billig el varit en självklarhet i Blekinge och södra Sverige, men nu behöver förberedelser göras för betydligt högre priser och troligen även elbrist. Svenska kraftnät har flaggat för att elnätet inte kommer att klara av att leverera el i den omfattning som behövs. Värst kommer södra Sverige att drabbas. Ett av skälen till det är att det inte produceras tillräckligt med el i närområdet. Med nedstängningarna av Barsebäck och Oskarshamn 1 tillsammans med att de planerade stängningarna av reaktorerna i Ringhals verkställs (2019–2020), samtidigt som det råder stora brister i överföringskapacitet i de befintliga näten, räcker ledningarna helt enkelt inte till att föra över den el som behövs.

Eon, som äger mycket av elnäten i södra delen av landet, menar att det här kommer ”hota stora investeringar”. De högre kostnader som konsumenterna betalar genom elzonerna (zon 4 i södra Sverige), är avsedda att betala för en utbyggnad av överföringskapaciteten. Men systemen är inte färdiga. När bristen blir stor, kan det skilja stort i elpris mellan zon 4 i söder och övriga Sverige. Priset för inte så länge sedan var dubbelt så högt i söder i förhållande till resten av landet.

Med nedläggningarna av kärnkraftverken i södra Sverige och de stora bristerna i överföringskapacitet från norra till södra Sverige har sårbarheten ökat högst påtagligt för södra delarna av landet. Det kan också medföra uppenbara konkurrensnackdelar för investeringar, etableringar och expansion av företag i södra Sverige och bromsa välbehövliga omställningar från fossila bränslen till el, främst inom transportsektorn med omställning av bränsle för bussar och bilar, men också utbyggnad av

tågkapaciteten. Den ökande digitaliseringen leder också den till ett ytterligare behov av elenergi i stora mängder.

Svenska kraftnät redovisar årligen, på regeringens uppdrag, hur kraftbalansen på den svenska elmarknaden har upprätthållits under den gångna vintern. Samtidigt görs en prognos för kommande vinters kraftbalans, alltså landets energibalans under timmen med vinterns högsta elförbrukning. Analysen av kommande vinter visar att den svenska effektbalansen har försämrats ytterligare jämfört med tidigare rapporter. Den negativa kraftbalansen innebär att Sverige blir än mer beroende av import.

Vindkraften kan inte bidra till effektbalansen under vinterns topplasttimme med samma tillgänglighet som den kärnkraft den är tänkt att ersätta. Dessutom är det osäkert om utbyggnadstakten kan vara tillräckligt hög för att täcka det effektunderskott som kärnkraftens avveckling lämnar efter sig.

Att inte klara av energiförsörjning på ett bättre sätt än idag ökar landets sårbarhet vid kriser. Om inte kapaciteten klaras av en kall vinterdag i fredstid, så kan vi ju fundera på vad det skulle innebära den dagen Sverige måste förbereda sig på kris och krig. Därför bör regeringen se över möjligheterna för fortsatt drift av Ringhals 1 och 2 till dess att erforderlig och tillräcklig leveranssäkerhet av elproduktion till de södra och sydöstra delarna av Sverige kan garanteras.

Annicka Engblom (M)